

РЕШЕНИЕ

№ 39183

гр. София, 25.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав, в
публично заседание на 17.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ивета Стефанова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **10910** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от М. М. О. против Решение № 06-00-855 от 03.10.2025 г. на изпълнителния директор на Националния център за информация и документация, с което му е отказано признаване на висше образование, придобито в Университет на А., С.. По поддържаните оплаквания за процесуална и материална незаконосъобразност на атакувания отказ се иска отмяната му и изпращане на преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Ответникът - изпълнителният директор на Националния център за информация и документация (НЦИД), оспорва жалбата. С отричащи основателността ѝ доводи, моли да бъде отхвърлена.

Жалбата е допустима – подадена е при надлежно упражнено право на оспорване, а разгледана по същество е неоснователна.

М. О. е подал заявление с вх. № 06-00-855/13.08.2025 г. до НЦИД за признаване на придобито висше образование по специалност „Бизнес администрация“, образователно-квалификационна степен „магистър“ в Университет на А., С., съгласно издаден от образователната институция на 30.06.2009 г. документ. По заявлението е извършена експертна проверка за академичен статут на чуждестранното висше училище, която позовавайки се на резултатите от проучване през 2023 г. е приключила с отрицателно становище по исканото признаване. Въз основа на представената документация и изготвената експертна оценка Съветът по академично признаване е приел решение, обективизирано в Протокол № 305/02.10.2025 г., да се откаже на заявителя признаване на придобитото висше образование в чуждестранния университет. Със заключителния за

административното производство акт, издаден на основание чл. 12, ал. 1, т. 1, вр. с чл. 4, ал. 1 и чл. 11 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища (НДИППВОЗПОЧВУ/наредбата), изпълнителният директор на НЦИД е отказал да признае висше образование на жалбоподателя на базата на диплома за присъдена степен „магистър“ по специалността „Бизнес администрация“, издадена на 30.06.2009 г. от Университет на А., С.. Решението е мотивирано с липсата на надлежна акредитация на издалата дипломата институция, изключваща академичното ѝ признаване. За да отрече заявеното от оспорващия право, органът е счел, че в периода на обучението му по дистанционната магистърска програма (2007 г. – 2009 г.) университетът е притежавал акредитация единствено от професионално ориентирана национална акредитираща организация (Комисията за акредитация на дистанционното образование – DEAC), но не и от академично ориентирана регионална акредитираща агенция, каквото е законовото изискване по отношение на академичния характер на обучението.

Извършената в изпълнение на чл. 168 АПК служебна проверка не констатира засягане на атакувания акт от отменително основание по чл. 146 от кодекса.

Решението е взето от компетентен държавен орган, съобразно нормативно предоставените му правомощия – арг.: чл. 22, ал. 2, т. 5 и чл. 29, ал. 5 от Правилника за устройството и дейността на Националния център за информация и документация (ПУДНЦИД/правилника), вр. с чл. 7, ал. 1 и чл. 6, т. 2 от наредбата. В противовес на бланкетното твърдение на жалбоподателя оспореното волеизявление е мотивирано, обективизирано е в надлежна форма и съдържа изискуемите от закона реквизити – чл. 59, ал. 2 АПК. В акта са посочени издателя и адресата на административно разпореденото, изложени са фактическите констатации и правните основания за издаването му, налице е разпоредителна част за отказ по заявеното признаване на висше образование. Решението е постановено при спазване на административнопроизводствените правила, регламентирани в ПУДНЦИД. Изпълнени са етапите от специалната процедура по вземане на решение от категорията на процесното – извършване на експертна проверка от изрично натоварено с подобна функция длъжностно лице и разглеждане на заявлението от Съвета по академично признаване в качеството му на колективен помощен консултативен орган. Изпълнителният директор на НЦИД се е произнесъл след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая, въз основа на проучване, анализ и оценка на представената от инициралото административното производство лице документация, като не е налице процесуален порок, който би могъл да доведе до различно по съдържание волеизявление от постановеното.

Спорът по делото се концентрира върху приложението на материалния закон. Предметът му е очертан от противоречието в позициите на страните по въпроса за статута на чуждестранното висше училище като елемент от фактическия състав по признаване на завършеното висше образование.

По силата на чл. IV от Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Лисабонска конвенция), вр. с чл. 5, ал. 4 КРБ всяка страна признава квалификациите, издадени от друга страна, които отговарят на общите изисквания за достъп до висше образование в тези страни, за целите на достъп до програми, принадлежащи към нейната система на висше образование, освен ако може да бъде установено наличието на съществено различие между общите изисквания за достъп в страната, в която квалификацията е била получена, и в страната, в която се търси признаване на квалификацията.

Редът и условията за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища са определени в НДИППВОЗПОЧВУ. Висше образование, придобито в чуждестранно висше училище на образователно-квалификационна степен "бакалавър" и "магистър", се

удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава – чл. 4, ал. 1 от наредбата. Признаването на висше образование на образователно-квалификационни степени "бакалавър" и "магистър", придобити в чуждестранни висши училища, е официално писмено потвърждение на стойността на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава. Елемент от фактическия състав на административното производство по признаване на висше образование е извършването на проверка на статута на чуждестранното висше училище и на автентичността на дипломата или аналогичен на нея документ, както и оценяване на съответствието на съдържащите се в тях данни с държавните изисквания за придобиване на висше образование в РБ – чл. 10 НДИППВОЗПОЧВУ. Предвиденото в чл. 12, ал. 1, т. 1 от наредбата основание за отказ да се признае висше образование предполага установяването на факта, че представения за признаване документ не е диплома или друг аналогичен документ за завършено висше образование и не е издаден при условията на чл. 4, ал. 1 от подзаконовия нормативен акт. В контекста на приложимата нормативна уредба условие за признаване на завършено в чуждестранна образователна институция висше образование е удостоверяващият го документ да изхожда от висше училище с надлежен академичен статут, признато от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

Атакуваният административен акт е материално законосъобразен и съответен на целта на закона. От страна на оспорващия не са ангажирани доказателства, опровергаващи или разколебаващи достоверността на кредитираната от административния орган експертна оценка.

От данните по преписката се установява, че жалбоподателят е завършил дистанционно обучение в Университет на А., С., започнало на 05.03.2007 г. и приключило на 30.06.2009 г., за което му е присъдена степеня магистър по бизнес администрация. В представените от него документи, издадени на 23.10.2017 г. от регистратора на Университета на А. - писмо за потвърждение и академична справка с приложени разяснения, се сочи, че университетът е институционално и програмно акредитиран от Комисията по акредитация на Съвета за дистанционно образование и обучение (DETC) от м. юни 2008 г. до м. юни 2013 г. Цитираните документи съдържат информация и относно актуалния към 2017 г. акредитационен статут на образователната институция (извън релевантния период), според която университетът е акредитиран със статут Premier от Британска служба за акредитация на международни колежи (ASIC).

Данните за съществувала в периода 2008 г. – 2013 г. и прекратена поради доброволен отказ акредитация на чуждестранния университет от Комисията за акредитация на дистанционното образование (DEAC), с предходно наименование Комисия по акредитация на Съвета за дистанционно образование и обучение (DETC), се потвърждават от отговора на Националния център по академично признаване и мобилност на С. (U.S. ENIC) – националният орган на държавата във връзка с прилагането на Лисабонската конвенция, по отправено от НЦИД запитване относно академичния статут на обучаващата институция и академичния характер на процесната магистърска програма. Според същото писмо на запитвания орган в приложената академична справка за успех на заявителя висшето учебно заведение не е посочило акредитация от акредитационна агенция на територията на С.. От представената извадка от списъка с признатите акредитиращи организации, поддържан от Съвета за акредитация във висшето образование, С. (CHEA), е видно, че акредитираната висшето училище Комисия спада към категорията на националните акредитиращи организации, свързани с кариерното развитие. Пзовавайки се на непринадлежността ѝ към признатите регионални акредитиращи агенции в С.,

отговарящи за академичния характер на проведеното обучение, изпълнителният директор на НЦИД е извел заключение, че обучаващата институция не притежава изискуемата акредитация. В подкрепа на твърденията си, ответникът е депозирал по делото извадка от Закона за висшето образование на С..

Независимо от качеството на акредитиращата организация и признатия от СНЕА неин обхват на акредитиране, крайната преценка на административния орган относно академичния статут на издалия дипломата чуждестранен университет е верен. Предпоставките на упражненото от административния орган правомощие са от обективен характер и установени в закона, като неоспорените фактически установявания се свързват с последиците на приложимата правна норма. В хода на съдебното производство не се доказва, не се и твърди от жалбоподателя, учебното заведение, в което е завършено обучението, изобщо да е било акредитирано преди м. юни 2008 г. В този смисъл, през по-голямата част от обучителния период (м. март 2007 г. – м. юни 2009 г.) не се установява университетът да е притежавал акредитация (институционална и/или програмна). Отсъствието на надлежна акредитация на висшето училище за времевите предели на проведеното от него обучение отрича възможността издаденият документ за присъдена магистърска степен да породя целените правни последици. Н. статут на издалия дипломата чуждестранен университет обуславя извод за липса на елемент от фактическия състав по признаване на завършеното висше образование. След като представеният за признаване документ не отговаря на условията по чл. 4, ал. 1 от наредбата е налице осъществяване на материалноправните предпоставки по чл. 12, ал. 1, т. 1, вр. с чл. 4, ал. 1 и чл. 10, т. 1 НДИППВОЗПОЧВУ, породило правомощието на националния административен орган да не признае придобитото от М. М. О. висше образование по специалност „Бизнес администрация“, образователно-квалификационна степен „магистър“ в Университет на А., С..

Изложеното мотивира съда да отхвърли оспорването.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административен съд – София - град, Второ отделение, 38 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от М. М. О. против Решение № 06-00-855 от 03.10.2025 г. на изпълнителния директор на Националния център за информация и документация.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: